

แนวทางการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

Received : February 13, 2019

Revised : April 29, 2019

Accepted : August 1, 2019

มาลัย วงศ์ฤทัยวัฒนา^{1*}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท 2) นำเสนอแนวทางการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท จำนวน 111 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์ 2) แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) ค่าความถี่ 2) ค่าร้อยละ 3) ค่าเฉลี่ย และ 4) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาทสู่ความเป็นเลิศมีการนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน

2. แนวทางบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ประกอบไปด้วย 4 ปัจจัย คือ 1) การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลให้มีคุณภาพสูง สามารถรองรับการใช้งานต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วและครอบคลุมทุกด้าน 2) การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการสร้างและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ทั้งทางคอมพิวเตอร์ แอปพลิเคชัน สมาร์ทโฟน 3) การส่งเสริม สนับสนุน ของผู้บริหารสถานศึกษา ในการพัฒนาบุคลากรและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 4) การนิเทศกำกับติดตามการใช้และดำเนินงานต่าง ๆ เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล ทั้งอุปกรณ์ บุคลากร และการนำไปใช้

คำสำคัญ : แนวทาง, การบริหารโรงเรียน, ยุคดิจิทัล, ความเป็นเลิศ

¹ อาจารย์(พิเศษ) โรงเรียนนครสวรรค์บริรักษ์ จังหวัดนครสวรรค์

*ผู้นิพนธ์หลัก e-mail: malaicp9@yahoo.com

A SMALL SCHOOL ADMINISTRATION MODEL OF DIGITAL ERA TO EXCELLENCE UNDER CHAI NAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

Malai Wongruethaiwattana ^{1*}

Abstract

The purpose of this research aimed to 1) study a small school administration model of digital era to excellence under Chai Nat Primary Educational Service Area Office, 2) develop a small school administration model of digital era of Chai Nat Primary Educational Service Area Office. The research was mixed method. The population of this research was 111 small schools under Chai Nat Primary Educational Service Area Office. The instruments used in collecting the data were an interview form and a questionnaire. The data were analyzed by way of using frequency, percentage, average, and standard deviation.

The results of the research were as follows:

1. The administration of the digital era to excellence under Chai Nat Primary Educational Service Area Office shown that the digital technology was used in the management information for school management.

2. A small school administration model of digital era to excellence under Chai Nat Primary Educational Service Area Office consisted of 4 elements: 1) the digital technology development to be high quality and can be received work very fast and covered all of aspects, 2) the personnel development to have knowledge about creating and using digital technology widely both computer and smart phone application, 3) the support of administrator in the aspects of personnel development and digital technology usage, and 4) the supervision of digital technology about equipment, personnel and application.

Keywords : model, school administration, digital era, excellence

---

¹ Doctor of Educational Activities Program, Nakhonsawanborirak School, Nakhonsawan,

* Corresponding author, e-mail: malaicp9@yahoo.com

บทนำ

โลกในยุคปัจจุบันที่เรียกว่าศตวรรษที่ 21 นั้น เป็นโลกแห่งการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของเทคโนโลยี การสื่อสาร อย่างรวดเร็ว มีการเชื่อมโยงทุกภาคส่วนเข้าด้วยกันทำให้สามารถติดต่อถึงกันได้โดยไม่มีข้อจำกัดทั้งในเรื่องระยะทาง ระยะเวลา บุคคล หรือองค์กรต่าง ๆ โดยการใช้ระบบเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งมีผลกระทบต่อ การบริหารงานของสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ เป็นอย่างมาก เพราะงานของสถานศึกษาจะต้องมีระบบจัดการ ฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้อง นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ICT (Information and Communication Technology) มาใช้ในการ สร้างระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารและการจัดการความรู้ในงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา (เอกชัย กี่สุขพันธ์ : โครงการสานพลังประชารัฐ, <http://www.trueplookpanya.com>, สืบค้นเมื่อ 2 ธ.ค.61)

รัฐบาลได้กำหนดนโยบาย “โมเดลประเทศไทย 4.0” หรือ “Thailand 4.0” มาใช้ เพื่อผลักดัน ประเทศให้หลุดพ้นจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง ซึ่งการจัดการศึกษาให้สอดคล้อง กับยุคประเทศไทย 4.0 ตามนโยบายของรัฐบาลนั้น ผู้เรียนต้องสามารถนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ทุกหนทุกแห่งบน โลกนี้มาบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนานวัตกรรมต่างๆ มาตอบสนองความต้องการของตนเองและของ สังคมได้ตามความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ประกอบกับแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ว่า “ยุทธศาสตร์ที่ 5 ยุทธศาสตร์ส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษาที่มุ่งหวังให้คนไทยได้รับ โอกาสในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งตอบสนองการพัฒนาในด้านการ เข้าถึง, การให้บริการ, ด้านความเท่าเทียมและด้านประสิทธิภาพ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ 2559 : ก) ได้ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กซึ่งขาดความ พร้อมในด้านต่าง ๆ ทั้งบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่จะสนับสนุนการบริหารจัดการศึกษา

จากเหตุผลและความสำคัญที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการบริหารโรงเรียน ขนาดเล็กยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท เพื่อ นำเสนอแนวทางการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยนาทต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท
2. นำเสนอแนวทางการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบไปด้วย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร / ผู้ช่วยผู้บริหารหรือผู้รักษาการในตำแหน่ง และ หัวหน้างานวิชาการ ของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท 111 โรงเรียน จำนวน 333 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร / ผู้ช่วยผู้บริหารหรือผู้รักษาการในตำแหน่ง และ หัวหน้างานวิชาการ ของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 181 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2550, น. 51)

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 วิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับนโยบายและผู้บริหารโรงเรียน

2.3 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์(แบบมีโครงสร้าง) และแบบสอบถามซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ ดังนี้

4.1 การแจกแจงความถี่(Frequency)

4.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

4.3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

4.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท มีการนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน

2. แนวทางบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ประกอบไปด้วย 4 ปัจจัย คือ 1) การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลให้มีคุณภาพสูงสามารถรองรับการใช้งานต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วและครอบคลุมทุกด้าน 2) การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการสร้างและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ทั้งทางคอมพิวเตอร์ แอปพลิเคชัน สมาร์ทโฟน 3) การส่งเสริมสนับสนุนของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาบุคลากรและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 4) การนิเทศกำกับติดตามการใช้และดำเนินงานต่าง ๆ เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล ทั้งอุปกรณ์ บุคลากร และการนำไปใช้

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท พบว่า มีประเด็นที่สำคัญในการนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประณตศึกษาชัยนาทมีการนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในยุคปัจจุบันระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วทำให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วในการติดต่อสื่อสารและการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศได้เป็นอย่างดี และยังช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูและนักเรียนได้อย่างหลากหลายสอดคล้องกับแนวคิดของ วันวดี กุ้เมือง (2560) ที่กล่าวว่า ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายสำคัญที่จะนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ เพื่อพัฒนาการสื่อสารในทุกด้าน โดยเฉพาะการช่วยพัฒนาครูอาจารย์ การช่วยให้เด็กและเยาวชนได้เข้าถึงแหล่งความรู้และได้เรียนอย่างทัดเทียมกัน ตลอดจนการพัฒนากระบวนการจัดการให้จับใจมีประสิทธิภาพสูงสุด และสอดคล้องกับแนวคิดของ จริญญา บุญช่วย (2556) ที่กล่าวว่า ในปัจจุบันการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสิ่งจำเป็นสูงสุดของผู้บริหารทุกระดับ จึงจำเป็นที่ผู้บริหารต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งเกี่ยวกับการวางแผนและการตัดสินใจโดยข้อมูลและสารสนเทศต้องมีความสอดคล้องกับความต้องการ มีความถูกต้อง และมีความทันต่อเหตุการณ์ ดังนั้นการจัดการศึกษาในสถานศึกษาจึงต้องจัดให้สอดคล้องกับนโยบายทางการศึกษาความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างเหมาะสมและมีคุณภาพ

2. แนวทางการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประณตศึกษาชัยนาท ประกอบไปด้วย 4 ปัจจัย คือ 1) การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลให้มีคุณภาพสูง สามารถรองรับการใช้งานต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วและครอบคลุมทุกด้าน 2) การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการสร้างและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างกว้างขวาง ทั้งทางคอมพิวเตอร์ แอปพลิเคชัน สมาร์ทโฟน 3) การส่งเสริม สนับสนุน ของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาบุคลากรและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 4) การนิเทศกำกับติดตามการใช้และดำเนินงานต่าง ๆ เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล ทั้งอุปกรณ์ บุคลากร และการนำไปใช้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในยุคปัจจุบันนี้โลกมีวิวัฒนาการด้านเทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วทำให้ส่งผลต่อการบริหารจัดการการจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นอย่างมาก ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องมีการพัฒนาเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลในทุก ๆ ด้าน เพื่อการบริหารจัดการการจัดการศึกษาของโรงเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายและนโยบายของการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปทุมรัตน์ สีอุป (2561) ที่พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารต้องมีการใช้เทคโนโลยีในการบริหารการจัดการศึกษาโดยมีแนวทาง ในการดำเนินงานคือ 1) การเตรียมการรองรับเทคโนโลยีต่อการ เปลี่ยนแปลงขององค์กร ทั้งโครงสร้าง และบุคลากร แนวทางการพัฒนาได้แก่ พัฒนาความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยี พัฒนาความรู้และความเข้าใจการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ IT (information technology) มาใช้ในการบริหาร พัฒนาระบบ GIS (Geographic information system) เพื่อการบริหารการส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนา ด้านเทคโนโลยี การจัดตั้งกองทุน การติดตั้งเครือข่ายเชื่อมโยงเทคโนโลยี การจัดทำแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี 2) การใช้เทคโนโลยีในการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาเป็นหมวดหมู่ในฐานข้อมูลของหน่วยงาน แนวทางการพัฒนามีดังนี้ การความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ การจัดระบบข้อมูล การวางแผนจัดเก็บข้อมูลให้เป็นระบบการวิเคราะห์ชุมชน และ 3) การใช้ระบบสารสนเทศสนับสนุนทำงานบริหารให้มีประสิทธิภาพ แนวทางการพัฒนาได้แก่ การใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศในการสนับสนุนการบริหารงาน การเชื่อมต่อข้อมูลพัฒนาระบบเทคโนโลยีให้สามารถเรียกใช้ข้อมูลได้ทุกงาน ทุกฝ่าย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศรี เณรจาทิ (2560) ที่พบว่า องค์กรประกอบของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะพึงประสงค์ใน ศตวรรษที่ 21 มีจำนวน 5 องค์กรประกอบ โดยเรียงตามลำดับน้ำหนัก

องค์ประกอบ คือ การวางระบบการบริหารและพัฒนาองค์กรอย่างมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน, การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ โดยมีวิจัยเป็นฐาน, การบริหารจัดการทรัพยากรและงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ, การจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีสมรรถนะทาง เทคโนโลยีและการสื่อสาร, และการพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรและ งบประมาณ และทุกองค์ประกอบมีความเหมาะสมความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์

เมื่อพิจารณาในแต่ละปัจจัยของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลให้มีคุณภาพสูงสามารถรองรับการใช้งานต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วและครอบคลุมทุกด้าน ประกอบไปด้วยการพัฒนาระบบเครือข่ายของเทคโนโลยีดิจิทัล, พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการใช้, การสร้าง และการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลต่าง ๆ เพื่อการนำมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอนให้มีความเป็นเลิศ และสอดคล้องกับนโยบายและวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเทคโนโลยีดิจิทัลนั้นจะสามารถรองรับการใช้งานได้อย่างกว้างขวางครอบคลุมในทุกเรื่องได้ ต้องมีการพัฒนาระบบของเทคโนโลยีดิจิทัลให้มีคุณภาพสูงเพียงพอต่อการรองรับการใช้งานเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีดิจิทัล และระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับหลักการบริหารโดยวงจรเดมมิ่ง(PDCA) ที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ก, น. 54 - 55) ได้เสนอแนวการบริหารจัดการโรงเรียนโดยใช้การบริหารด้วยระบบคุณภาพ (PDCA) คือ 1) มีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจนและมีความเป็นเอกภาพ 2) มีระบบข้อมูลสารสนเทศช่วยในการบริหารจัดการ 3) พัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างองค์กร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศรี เณรจาที (2560) ที่พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 มีจำนวน 5 องค์ประกอบ โดยเรียงตามลำดับน้ำหนักองค์ประกอบ คือ การวางระบบการบริหารและพัฒนาองค์กรอย่างมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน, การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ โดยมีวิจัยเป็นฐาน, การบริหารจัดการทรัพยากรและงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ, การจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีสมรรถนะทาง เทคโนโลยีและการสื่อสาร, และการพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรและ งบประมาณ และทุกองค์ประกอบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์

2. การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการสร้างและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง โดยการให้ความรู้, จัดประชุม, อบรม, สัมมนา และที่สำคัญต้องให้มีการปฏิบัติจริงเพื่อให้เกิดทักษะในการนำไปใช้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัลมีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วมาก บุคลากรทุกคนจึงมีความจำเป็นต้องแสวงหาความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้เพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการการจัดการศึกษาทั้งในระดับโรงเรียนและระดับห้องเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ National Association of Secondary School Principals (NASSP) (2013) พบว่า ทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อพัฒนาบุคลากรเพื่อประโยชน์ในการบริหารโรงเรียนให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายได้แก่ ทักษะด้านการสื่อสาร (communication skill), ทักษะด้านนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ (Learning innovation skill), ทักษะด้านการใช้ดิจิทัล (Digital literacy skills) และทักษะมุ่งผล สัมฤทธิ์ (Results orientation skill) และสอดคล้องกับ แนวคิดของ สมชาย เทพแสง (2547) ที่กล่าวถึงผู้บริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลควรมีทักษะด้านการพัฒนาบุคลากร โดย 1) Envision ผู้นำต้องสร้างวิสัยทัศน์อย่างชัดเจน โดยเฉพาะต้องมีความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการที่กว้างไกล เน้นการบูรณาการเทคโนโลยีในการบริหารและการจัดการรวมทั้งการเรียนการสอน 2) Energize ผู้นำการศึกษาต้องหมั่น

จุดพลังในการทำงานให้เกิดความกระตือรือร้นชวนขวยตลอดเวลา และ 3) Encourage ผู้นำการศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้แรงจูงใจต่อบุคลากรให้ร่วมมือร่วมใจปฏิบัติหน้าที่อย่างมีความสุข การสร้างสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เป็นมิตรจะสนับสนุนงานให้ประสบผลสำเร็จ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สัจจะพร วิริยะจรรยา (2559) พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนนั้น มีด้านการพัฒนาสนับสนุนส่งเสริมบุคลากรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยการพัฒนามสนับสนุนส่งเสริมบุคลากรควรทำโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานทางวิชาการกันภายในโรงเรียน

3. การส่งเสริมสนับสนุนของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาบุคลากรและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ประกอบไปด้วย การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพสูงเพียงพอต่อการรองรับการใช้งานของระบบการบริหารจัดการศึกษาทั้งของโรงเรียนและห้องเรียน นอกจากนี้ผู้บริหารจำเป็นต้องให้การส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรในโรงเรียนให้มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในหลาย ๆ มิติ ซึ่งการส่งเสริม สนับสนุนนั้นอาจทำได้หลายวิธี เช่น การให้ความรู้, การฝึกอบรม, การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการสัมมนา ทั้งนี้ต้องเน้นให้บุคลากรมีการฝึกปฏิบัติด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบุคลากรในโรงเรียนมีความแตกต่างกันในด้านความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารจึงควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการพัฒนาบุคลากร และการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ของบุคลากรในโรงเรียนทุกคนให้มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งจะส่งผลต่อการบริหารจัดการการจัดการศึกษาของโรงเรียน และการจัดการเรียนการสอนของครูสู่ความเป็นเลิศต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ Greenberg-Walt, & Robertson (2001) ที่พบว่า สมรรถนะสำคัญของผู้บริหารระดับสูงในอนาคตในหน้าที่ผู้บริหารต้องให้การส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาบุคลากร ได้แก่ 1) สามารถเสริมสร้าง แรงบันดาลใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาให้ร่วมกันคิดค้นแนวทางปฏิบัติที่ทำให้บรรลุวิสัยทัศน์ 2) มีความรู้ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ 3) สามารถกระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชาให้สนใจคิดค้นนวัตกรรม และสอดคล้องกับแนวคิดของ วันวดี กุ่มเมือง (2560) กล่าวว่า ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายสำคัญที่จะนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ เพื่อพัฒนาการสื่อสารในทุกด้าน โดยเฉพาะการช่วยพัฒนาครูอาจารย์ การช่วยให้เด็กและเยาวชนได้เข้าถึงแหล่งความรู้และใ้เรียนอย่างทัดเทียมกัน

4. การนิเทศกำกับติดตามการใช้และดำเนินงานต่าง ๆ เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล โดยมีรูปแบบการตรวจสอบ/ประเมินประสิทธิภาพของระบบเทคโนโลยีดิจิทัลของโรงเรียน, การกำหนดรูปแบบและปฏิทินในการนิเทศกำกับติดตามที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม, มีการสรุปและประเมินผลของการนิเทศกำกับติดตาม เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและการพัฒนาบุคลากรในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการการจัดการศึกษาของโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารจัดการการจัดการศึกษาในทุกๆระดับ มีความจำเป็นที่จะต้องมีการควบคุมการในการนิเทศ กำกับติดตาม เพื่อนำผลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาปรับปรุง และใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมชาย เทพแสง (2547) กล่าวว่า ผู้บริหารการศึกษาในยุคเทคโนโลยี หรือ E-Leadership ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ กำกับติดตาม ควรจะต้องมี Embody คือ ต้องเน้นการทำงานที่เป็นรูปธรรม เน้นเป้าหมายหรือผลงานที่สัมผัสได้ ไม่ว่าจะเป็นการวางแผน การปฏิบัติงาน การสื่อสาร การติดตามและการประเมินผล ควรใช้วิธีการที่เป็นรูปธรรมชัดเจน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สัจจะพร วิริยะจรรยา (2559) พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนที่จำเป็นต้องพัฒนานั้นต้องมีการพัฒนาในด้าน การนิเทศ การวัดประเมินผลการจัดการศึกษาในเรื่องการให้ข้อมูลย้อนกลับหลังการนิเทศด้วย และสอดคล้องกับหลักการบริหารด้วยระบบคุณภาพ (PDCA) ของเดมมิ่ง ที่ได้กำหนดขั้นตอนของการแก้ปัญหาในการบริหาร

ไว้ เป็น 4 ขั้นตอนเรียงกันเป็นวัฏจักร เรียกว่าวงจรเดมมิง (Deming cycle) ได้แก่ P = Plan คือ การวางแผนงานจากวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดขึ้น D = Do คือ การปฏิบัติตามขั้นตอนในแผนงานที่ได้เขียนไว้ อย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง C = Check คือ การตรวจสอบผลการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนของแผนงานว่ามีปัญหาอะไรเกิดขึ้น จำเป็นต้องแก้ไขผลงานในขั้นตอนใด และ A = Act คือ การปรับปรุงแก้ไขส่วนที่มีปัญหาหรือถ้าไม่มีปัญหาใดๆ ก็ไปหาแนวทางปฏิบัติ ตามแผนงานที่วางไว้ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2547, น. 386)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การนำแนวทางทางการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาทนี้ไปใช้ ควรมีการนำไปใช้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง

1.2 การนำแนวทางทางการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาทนี้ไปใช้ ควรมีการติดตาม ตรวจสอบ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยการเกี่ยวกับแนวทางทางการบริหารโรงเรียนยุคดิจิทัลในโรงเรียนทุกขนาด และทุกระดับ

2.2 ควรมีการวิจัยในมิติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนยุคดิจิทัลเพื่อนำมา เป็นแนวทางในการบริหารโรงเรียนต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาทที่กรุณาให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ และให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง จนทำให้การดำเนินการวิจัยประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยและได้ให้ข้อเสนอแนะตลอดจนคำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปรับปรุงข้อคำถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอบคุณกลุ่มตัวอย่างการวิจัยที่ได้ให้ความสะดวกและให้ความร่วมมือเป็นอย่างยิ่งในการเก็บข้อมูล และตอบแบบสอบถาม และขอขอบพระคุณทุก ๆ ท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ทำให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *โครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

จรรย์ บุญช่วย. (2556). *เทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา*, 19 ตุลาคม 2560.

knirun1.blogspot.com/2013/04/blog-post_26.html

ชานินทร์ ศิลป์จารุ. (2550). *การวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS (พิมพ์ครั้งที่ 7)*.

กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.

- ปทุมรัตน์ สีธูป. (2561). **คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- วันดี กุ้เมือง. (2560). **ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญต่อการศึกษาอย่างไร**, 11 ตุลาคม 2560. <https://www.gotoknow.org/posts/427621>
- สัจจะพร วิริยะจรรยา. (2559). **การพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา. วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์**, 11(1), 241-252.
- สมชาย เทพแสง. (2547). **E-Leadership: ผู้นำการศึกษาในยุคดิจิทัล**. *วารสารวิชาการ*, 1, 55-62.
- สมศรี เณรจาทิ. (2560). **รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนใหม่คุณลักษณะพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21. วารสารบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**, 14(27), 10-20.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2547). **การพัฒนาการบริหารสถาบันการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). สกลนคร: ผู้แต่ง.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2559). **แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)**. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2560). **โครงการสานพลังประชารัฐ**, 3 ตุลาคม 2561. <http://www.trueplookpanya.com/knowledge/content/52232>.
- Greenberg-Walt, C.L, & Robertson, A.G. (2001). **The Future of Leadership**. San Francisco : Jossey-Bass.
- National Association of Secondary School Principals (NASSP). (2013). **Breaking Ranks: 10 Skills for Successful School Leaders**. Retrieved August 14, 2018, from https://www.nassp.org/Content/158/BR_tenskills_ExSum.pdf